



NEYTENDASTOFA

Ákvörðun nr. 2/2025

Markaðssetning Happyworld á fisflugi

I.

Málsmeðferð

1.

Með bréfi Neytendastofu til Happyworld ehf., dags. 26. júní 2024, var greint frá því að Neytendastofa hafi fengið ábendingu frá Samgöngustofu vegna auglýsinga félagsins á fisflugi á vefsíðunni manawa.com. Samkvæmt ábendingu Samgöngustofu sé óheimilt að fljúga físi nema til skemmtunar og íþróttar, sbr. 11. gr. reglugerðar nr. 780/2006, um fis. Þá sé kveðið á um í sömu grein að óheimilt sé að fljúga físi í atvinnuskyni, til flutninga- og verkflugs, sem og til annarra starfa að frátöldu flugi til kennslu, þjálfunar og próftöku. Í umræddri auglýsingu sé hins vegar boðið upp á útsýnisflug með físi gegn gjaldi sem skv. framangreindu sé óheimilt.

Af þessu tilefni væri athygli vakin á því að Neytendastofa hafi eftirlit með lögum nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu. Í 5. gr. sé lagt almennt bann við óréttmætum viðskiptaháttum, áður en, á meðan og eftir að viðskipti með vöru fari fram eða þjónusta er veitt. Hvað teljist til óréttmætra viðskiptahátta sé nánar tilgreint í III. – V. kafla laganna. Í 1. mgr. 8. gr. sé um það fjallað að viðskiptahættir séu óréttmætir ef þeir brjóti í bága við góða viðskiptahætti og raski verulega, eða séu líklegir til að raska verulega, fjárhagslegri hegðun neytenda. Í f. lið 1. mgr. 9. gr. komi fram að viðskiptahættir séu villandi ef neytendum séu veittar rangar upplýsingar um réttindi, hæfni eða annað sem varði aðstæður söluaðila eða fulltrúa hans, stöðu hans á markaði, skyldur, vörumerki og önnur hugverkaréttindi. Þá sé kveðið á um í 9. tl. 1. gr. reglugerðar nr. 160/2009, um viðskiptahætti sem teljast undir öllum kringumstæðum óréttmætir, að það að lýsa því yfir eða gefa á annan hátt þá hugmynd að löglegt sé að selja vöru þótt sú sé ekki raunin teljist viðskiptahættir sem séu undir öllum kringumstæðum óréttmætir.

Það sé álit Neytendastofu að framangreind ákvæði laga nr. 57/2005 og reglugerðar 160/2009 kunni að eiga við um málið.

Með vísan til framangreinds óski stofnunarinnar eftir skýringum og/eða athugasemdum Happyworld vegna málsins.



Ekkert svar barst.

2.

Með bréfi Neytendastofu, dags. 26. júlí 2024, til Happyworld, vísaði stofnunin til fyrra bréfs stofnunarinnar, dags. 26. júní 2024.

Neytendastofa veki athygli á að skv. 1. og 2. mgr. 20. gr. laga nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu, sé hlutaðeigandi aðilum skylt að afhenda Neytendastofu umbeðnar upplýsingar og gögn innan hæfilegs frests sem stofnunin setji. Berist svar ekki innan tilskilins tímafrests geti stofnunin tekið ákvörðun á grundvelli 2. mgr. 21. c. gr. sömu laga og eftir atvikum kveðið á um dagsektir þar til svör frá félaginu berist sbr. 23. gr. sömu laga.

Með vísan til alls framangreinds ítreki stofnunin ósk um skýringar og/eða athugasemdir Happyworld vegna málsins. Berist svar ekki innan tilskilins frests muni Neytendastofa taka ákvörðun í málinu á grundvelli fyrirbyggjandi gagna.

Ekkert svar barst.

II.

Niðurstaða

1.

Mál þetta lýtur að auglýsingum Happyworld ehf. á fisflugi en samkvæmt 11. gr. reglugerðar nr. 780/2006, um fis, er óheimilt að fljúga físi nema til skemmtunar og íþróttar. Þá er kveðið á um í sömu grein að óheimilt sé að fljúga físi í atvinnuskyni, til flutninga- og verkflugs, sem og til annarra starfa að frátöldu flugi til kennslu, þjálfunar og próftöku. Í umræddri auglýsingu félagsins er hins vegar boðið upp á útsýnisflug með físi gegn gjaldi sem skv. framangreindu er óheimilt. Neytendastofa upplýsti félagið um að stofnunin teldi ákvæði 1. mgr. 8. gr., f. lið 1. mgr. 9. gr., sbr. 5. gr. laga nr. 57/2005, ásamt 9. tl. 1. gr. reglugerðar nr. 160/2009, kunni að eiga við um málið.

Félagið hefur ekki látið málið til sín taka þrátt fyrir ítrekanir Neytendastofu.

2.

Ákvæði 5. gr. laga nr. 57/2005 leggur almennt bann við óréttmætum viðskiptaháttum, áður en, á meðan og eftir að viðskipti með vöru fer fram eða þjónusta er veitt. Hvað teljist til óréttmætra viðskiptahátta er nánar tilgreint í III. – V. kafla laganna.

Ákvæði 1. mgr. 8. gr. er í IV. kafla laganna og er svohljóðandi:



„Viðskiptahættir eru óréttmætir ef þeir brjóta í bága við góða viðskiptahætti gagnvart neytendum og raska verulega eða eru líklegir til að raska verulega fjárhagslegri hegðun neytenda. Viðskiptahættir sem brjóta í bága við ákvæði kafla þessa eru alltaf óréttmætir.“

Í 9. gr. laganna er um það fjallað að viðskiptahættir teljist villandi ef þeir eru líklegir til að blekkja neytendur, t.d. með almennri framsetningu þó gefnar séu upp réttar staðreyndir, eða ef neytendum eru veittar rangar upplýsingar í þeim tilgangi að hafa áhrif á ákvörðun þeirra um að eiga viðskipti. Í erindi Neytendastofu var vísað til f. liðar 1. mgr. 9. gr. þar sem segir að átt sé við rangar upplýsingar um:

„f. réttindi, hæfni eða annað sem varðar aðstæður söluaðila eða fulltrúa hans, stöðu hans á markaði, skyldur, vörumerki og önnur hugverkaréttindi,“

Þá er í 9. tl. 1. gr. reglugerðar nr. 160/2009, um viðskiptahætti sem teljast undir öllum kringumstæðum óréttmætir, kveðið á um að það að lýsa því yfir eða gefa á annan hátt þá hugmynd að löglegt sé að selja vöru þótt sú sé ekki raunin teljist viðskiptahættir sem séu undir öllum kringumstæðum óréttmætir.

Undir rekstri málsins var einnig vísað til ákvæða 11. gr. reglugerðar nr. 780/2006, um fis, en að mati Neytendastofu getur við túlkun ákvæða laga nr. 57/2005 m.a. verið litið til sjónarmiða annarra laga og reglugerða sem kunna að eiga við um fyrirbyggjandi málsatvik. Ákvæðið er svohljóðandi:

„Fis skal einungis ætlað eða notað til skemmtunar eða íþróttar. Óheimilt er að fljúga fisi í atvinnuskyni, til flutninga- og verkflugs, né til annarra starfa nema kennslu og þjálfunar og próftöku. Óheimilt er að fljúga fisi með hættulegan varning.“

3.

Í máli þessu liggur fyrir að Happyworld hefur auglýst útsýnisflug með fisi, gegn gjaldi, á m.a. vefsíðunni manawa.com og á vefsíðu félagsins, happyworld.is. Telst slíkt vera starfsemi sem rekin er í atvinnuskyni sem er óheimilt skv. 11. gr. reglugerðar nr. 780/2006.

Í f. lið 1. mgr. 9. gr. laga nr. 57/2005 er skýrlega kveðið á um að það séu villandi viðskiptahættir að veita rangar upplýsingar um réttindi, hæfni eða annað sem varðar söluaðila eða fulltrúa hans. Þá er kveðið á um í 9. tl. 1. gr. reglugerðar nr. 160/2009 að það teljist ávallt óréttmætir viðskiptahættir að lýsa því yfir eða gefa á annan hátt þá hugmynd að löglegt sé að selja vöru þótt sú sé ekki raunin. Það að bjóða upp á útsýnisflug gegn gjaldi á fisi sem óheimilt er að gera er því brot gegn framangreindum ákvæðum. Þá er það álit Neytendastofu upplýsingar um réttindi og heimild félagsins til að bjóða upp á útsýnisflug með fisi séu upplýsingar sem skipti neytendur almennt miklu máli enda ljóst að slíkar upplýsingar geti haft fjárhagsleg áhrif á neytendur og áhrif á ákvarðanatöku þeirra við kaup á þjónustu félagsins.



Að framangreindu virtu er það álit Neytendastofu að Happyworld ehf. hafi brotið gegn ákvæðum 1. mgr. 8. gr. og f. liðar 1. mgr. 9. gr., sbr. 5. gr. laga nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu, auk ákvæðis 9. tl. 1. gr. reglugerðar nr. 160/2009, um viðskiptahætti sem teljast undir öllum kringumstæðum óréttmætir, með framangreindum viðskiptaháttum.

Neytendastofa telur rétt með vísan til 2. mgr. 21. gr. c. laga nr. 57/2005 að banna Happyworld ehf. að viðhafa ofangreinda viðskiptahætti og banna félaginu því að auglýsa útsýnisflug á fisi gegn gjaldi.

Samkvæmt a. lið 1. mgr. 22. gr. laga nr. 57/2005 getur Neytendastofa lagt stjórnvaldssektir á fyrirtæki sem brjóta gegn ákvæðum laganna, og reglum settum samkvæmt þeim um bann við óréttmætum viðskiptaháttum, sbr. II.-VIII. kafla laganna.

Með vísan til alls þess sem fram hefur komið, eðli þeirra auglýsinga sem um ræðir og þess að brotið er gegn viðskiptaháttum sem í öllum tilvikum teljast óréttmætir telur Neytendastofa rétt að leggja á sekt í samræmi við heimildir laganna. Með vísan til framangreindra sjónarmiða telur Neytendastofa brot Happyworld ehf. alvarlegt auk þess að stríða gegn góðum viðskiptaháttum. Að teknu tilliti til þessa, jafnræðis- og meðalhófsreglu stjórnvísulaga telur Neytendastofa hæfilegt að leggja á Happyworld ehf. stjórnvaldssekt að fjárhæð kr. 200.000,- (tvö hundruð þúsund krónur).

III.

Ákvörðunarorð:

„Happyworld ehf., Hjaltabakka 22, 109 Reykjavík, hefur með auglýsingum um útsýnisflug með fisi brotið gegn ákvæðum 1. mgr. 8. gr. og f. liðar 1. mgr. 9. gr., sbr. 5. gr., laga nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu, og 9. tl. 1. gr. reglugerðar nr. 160/2009, um viðskiptahætti sem teljast undir öllum kringumstæðum óréttmætir.

Með vísan til 2. mgr. 21. gr. c. laga nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu, er Happyworld ehf. bannað að viðhafa ofangreinda viðskiptahætti. Bannið tekur gildi við birtingu ákvörðunar þessarar.

Með heimild í a. lið 1. mgr. 22. gr. laga nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu, er Happyworld ehf. gert að greiða stjórnvaldssekt að fjárhæð 200.000 kr. (tvö hundruð þúsund krónur) vegna brotsins. Sektina skal greiða í ríkissjóð innan þriggja mánaða frá dagsetningu ákvörðunarinnar.“



Neytendastofa, 17. janúar 2025

Þórunn Anna Árnadóttir
Forstjóri

Matthildur Sveinsdóttir